

Systemová podpora implementace a řízení Národní RIS3

CZ.02.1.01/0.0/0.0/16_024/0016934

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MŠMT
MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Filip Krůta

Metodika spolupráce s klastry

www.czechinvest.org

Vize, mise a strategie rozvoje

- ▶ **Silný monitoring navázaný na financování či spolupráci se státní správou (ekonomická diplomacie, kompetence v rámci domén specializace, společné cíle)**
- ▶ **Analýza ekosystému a výkonnosti oborových uskupení**
- ▶ **Dílčí kroky k dosažení kvalitní základny know-how pro spolupráci v oborových uskupeních (vzdělávání, kompetence, facilitace)**
- ▶ **Následování dobré zahraniční praxe a úzká spolupráce napříč evropským a globálním ekosystémem v oblasti klastrů a oborových spoluprací**
- ▶ **Dedikování agendy rozvoje klastrového prostředí garantovi tématu**
- ▶ **Nastavení cílů, financování a návaznosti na další strategické činnosti ČR**

Stručný obsah metodiky

- ▶ **Teoretický rámec, rozdíl mezi klastrem a asociací**
- ▶ **Pohled na klastry a oborová uskupení optikou 21. století**
- ▶ **Vzdělávání v oblasti rozvoje klastrových iniciativ v EU**
- ▶ **Klastrová Excellence ESCA**
- ▶ **Klastrová politika ČR a popis prostředí**
- ▶ **SWOT Analýza, mapové podklady a přehled dotací**
- ▶ **Doporučení pro státní správu vedoucí ke zvyšování konkurenceschopnosti českého hospodářství skrze oborové organizace**
- ▶ **Zahraniční dobrá praxe**

SWOT Analýza – Silné stránky

- ▶ **Univerzita téměř v každém klastru**
- ▶ **Existence vysokého množství maturitních klastrů**
- ▶ **Tendence trhu sdružovat se (65 % HDP sdruženo)**
- ▶ **Dlouhodobost klastrové podpory**
- ▶ **Sílicí inovační ekosystém na národní a intermediary úrovni**
- ▶ **Silné zázemí SME**
- ▶ **Industriální zaměření ČR**
- ▶ **Geografická poloha ČR**

SWOT Analýza – Slabé stránky

- ▶ **Klastrová podpora formou strukturálních fondů**
- ▶ **Neexistující vzdělávací systém pro všechny stakeholdery**
- ▶ **Neexistující systém státní strategické podpory (mimo strukturální fondy)**
- ▶ **Neexistující monitorovací systém (mimo strukturální fondy)**
- ▶ **Nízký stupeň zapojení státu v triple helixu**
- ▶ **Nízký počet start-upů a spin-offů v klastrech**
- ▶ **Neexistující klastrový department ve státní správě (mimo strukturálních fondů)**
- ▶ **Nízká úroveň kvality strategie a KPI's (na straně klastrů i státu)**
- ▶ **Nedůvěra klastrů ve státní správu**

SWOT Analýza – Příležitosti

- ▶ **Vytvoření systému monitoringu výkonu klastrů**
- ▶ **Vytvoření systému zpětné vazby pro účastníky klastru**
- ▶ **Vytvoření agendy státního aparátu pro podporu klastrů**
- ▶ **Vytvoření podmínek pro vzdělávání všech účastníků triple helix**
- ▶ **Příprava na národní klastrovou politiku (bez projektové podpory z EU)**
- ▶ **Prostor pro mezirezortní spolupráci v triple helixu**
- ▶ **Projektování národních cílů do oborových uskupení (velkých zásah nástroje)**
- ▶ **Propojení tradičního podnikání s inovačním ekosystémem a rizikovým financováním**
- ▶ **Tvorba inkubačních programů v rámci oborových uskupení**
- ▶ **Využití klastrů pro talent attraction a přímé zahraniční investice s vyšší přidanou hodnotou**
- ▶ **Využití institucionalizace nástroje klastrů napříč EU (odolnost)**
- ▶ **Aplikace globálních témat (digitalizace, Fit for 55 a další)**
- ▶ **Propojení hodnotových řetězců od vzdělávání až po aplikaci**
- ▶ **Silné propojení aplikační sféry akademického prostředí se soukromým podnikáním**
- ▶ **Transfer technologií**

Struktura benchmarku klastrů a TP

- ▶ **Základní informace**
- ▶ **Klastrová politika ČR – zpětná vazba**
- ▶ **Strategie klastru/TP**
- ▶ **Členská základna**
- ▶ **Zaměstnanci klastrové organizace/TP a jejich rozvoj**
- ▶ **Financování**
- ▶ **Vybavení klastrové organizace/TP**
- ▶ **Dynamika a spolupráce v klastru/TP – služby a výstupy spolupráce**
- ▶ **Marketing a webová stránka**
- ▶ **Úspěchy klastru/TP**

Platící/neplatící členové

- Vybrat vše
- Neplatící členové
- Platící (řádní) členové

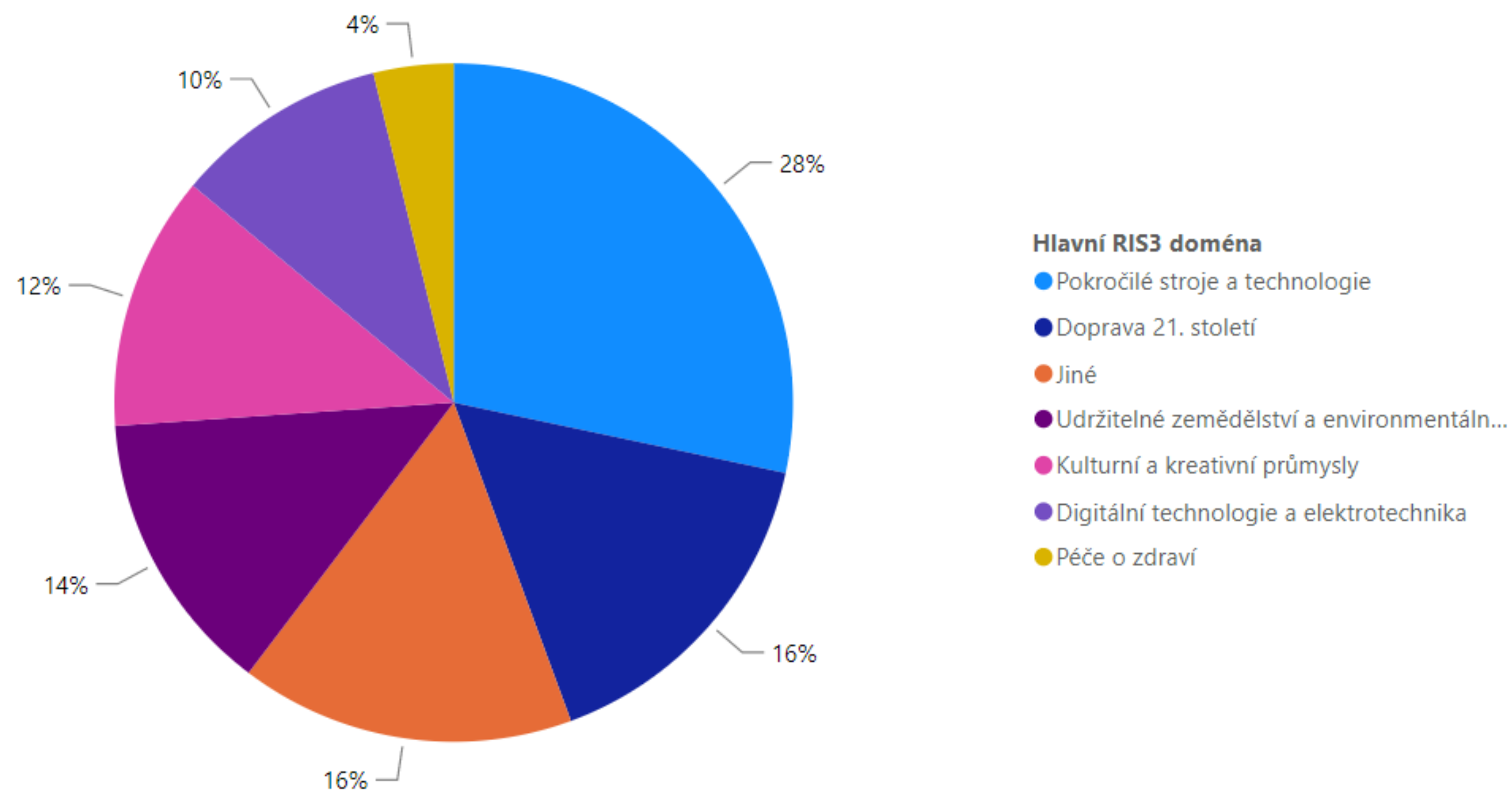
852

Členská základna klastrů (institucionální členění a oborové zaměření)

Klastrová organizace

- Vybrat vše
- Autoklastr
- Bezpečnostně technologický klastr, z. s.
- CLUTEX - klastr technické textilie, z.s.
- CREA Hydro&Energy
- Czechimplant, z.s.
- Česká membránová platforma z.s.
- Česká peleta, z.s.p.o.
- Český bateriový klastr
- Český konopný klastr, z.s.
- Český letecký klastr z.s.
- Český optický klastr, z.s
- EKOGEN z.s.
- Herní Klastr
- Hi-Tech inovační klastr z. s.
- Klastr českých nábytkářů, družstvo
- Klastr Chytrý Plzeňský kraj, z.s.
- Klastr MECHATRONIKA, z.s.
- Klastr obecného strojírenství
- NÁRODNÍ ENERGETICKÝ KLASTR, z.s.
- Plastikářský klastr z.s.
- Regionální potravinářský klastr

- Technologická oblast
- Hlavní RIS3 doména**
- Institucionální členění
- Institucionální členění detail
- Aplikační RIS3 doména

Platící/neplatící členové

- Vybrat vše
- Neplatící členové
- Platící (řádní) členové

852

Členská základna klastrů (institucionální členění a oborové zaměření)

Klastrová organizace

- Vybrat vše
- Autoklastr
- Bezpečnostně technologický klastr, z. s.
- CLUTEX - klastr technické textilie, z.s.
- CREA Hydro&Energy
- Czechimplant, z.s.
- Česká membránová platforma z.s.
- Česká peleta, z.s.p.o.
- Český bateriový klastr
- Český konopný klastr, z.s.
- Český letecký klastr z.s.
- Český optický klastr, z.s.
- EKOGEN z.s.
- Herní Klastr
- Hi-Tech inovační klastr z. s.
- Klastr českých nábytkářů, družstvo
- Klastr Chytrý Plzeňský kraj, z.s.
- Klastr MECHATRONIKA, z.s.
- Klastr obecného strojírenství
- NÁRODNÍ ENERGETICKÝ KLASTR, z.s.
- Plastikářský klastr z.s.
- Regionální potravinářský klastr

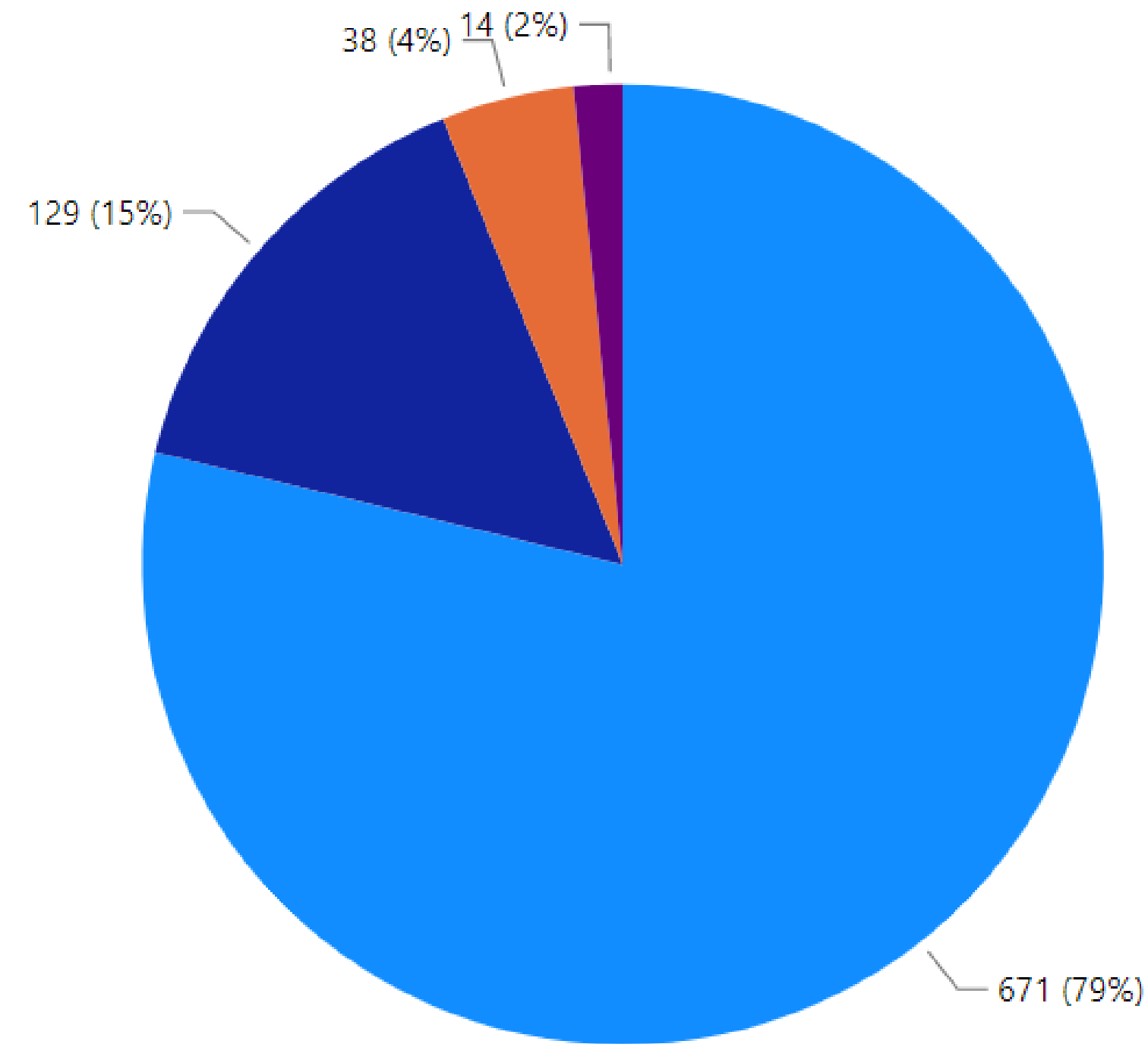
Technologická oblast

Hlavní RIS3 doména

Institucionální členění

Institucionální členění detail

Aplikační RIS3 doména

Institucionální členění členů

- podniky
- výzkumné a vzdělávací instituce
- prostředníci a občanská společnost
- stát a veřejná správa

Manifesto (mise a vize klastru)

Celková kvalita strategického managementu

Propracovanost strategie

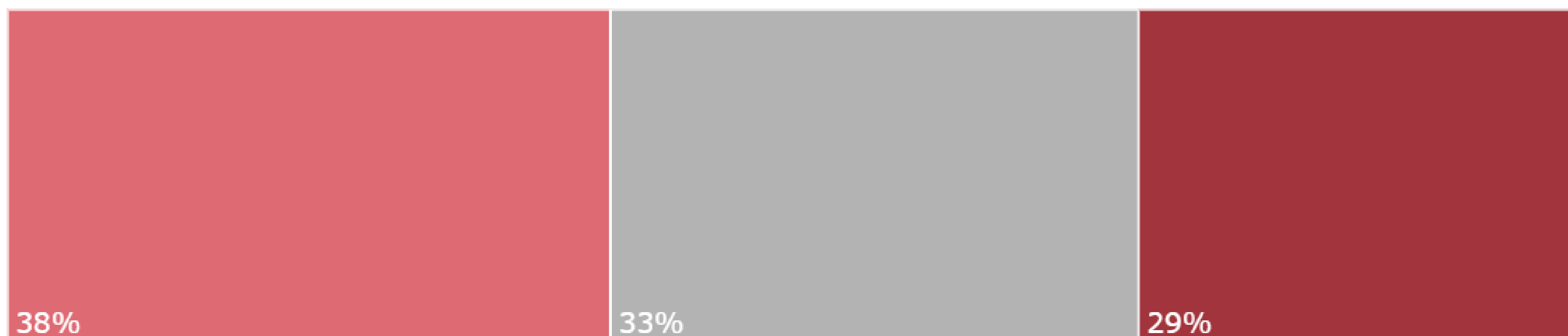
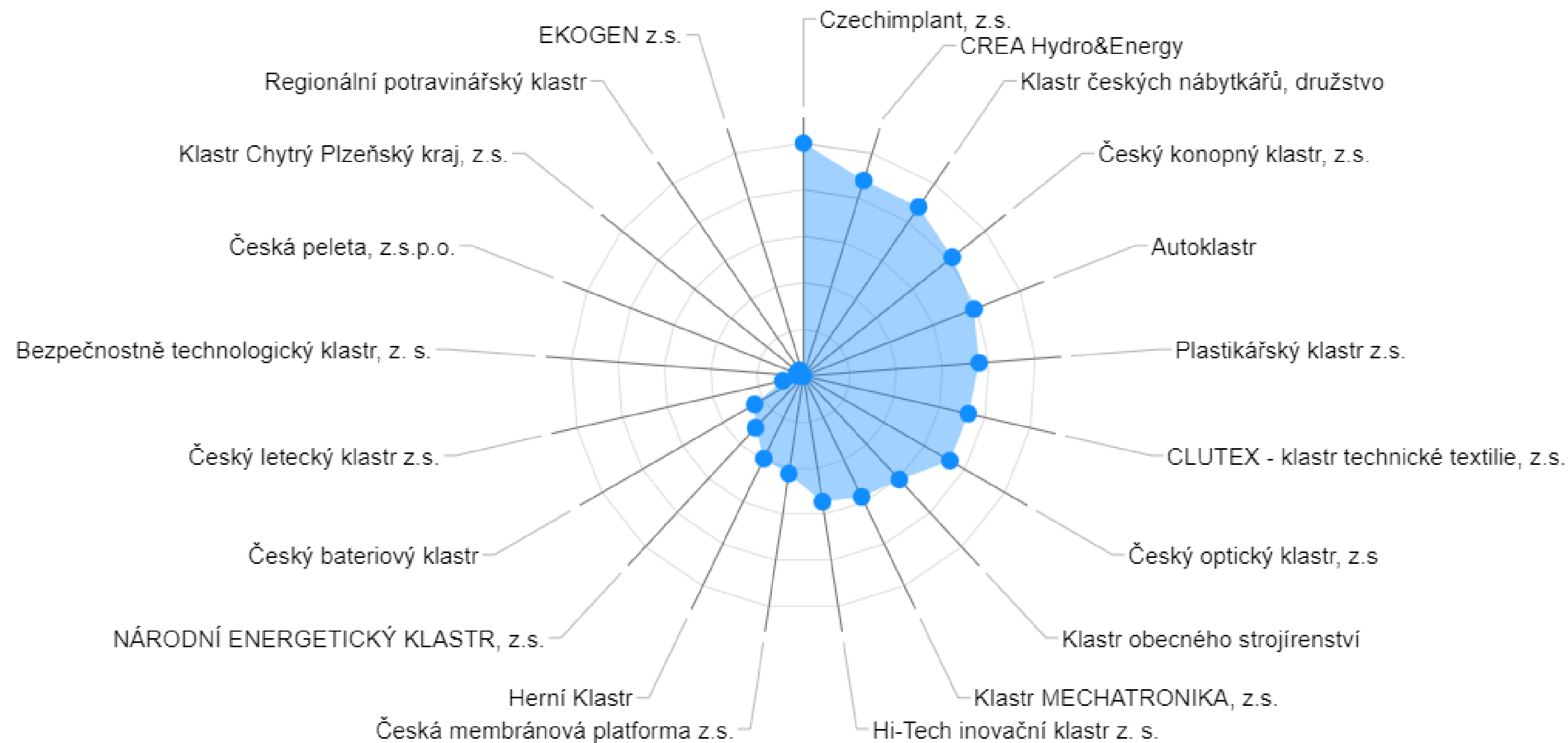
Zapojení stakeholderů

Celková kvalita strategického managementu Počet bodů

Autoklaster	26,00
Bezpečnostně technologický klaster, z. s.	1,00
CLUTEX - klaster technické textilie, z.s.	24,00
CREA Hydro&Energy	29,00
Czechimplant, z.s.	33,00
Česká membránová platforma z.s.	14,00
Česká peleta, z.s.p.o.	1,00
Český bateriový klaster	8,00
Český konopný klaster, z.s.	27,00
Český letecký klaster z.s.	3,00
Český optický klaster, z.s.	24,00
EKOGEN z.s.	0,00
Herní Klaster	13,00
Hi-Tech inovační klaster z. s.	18,00
Klaster českých nábytkářů, družstvo	29,00
Klaster Chytrý Plzeňský kraj, z.s.	1,00
Klaster MECHATRONIKA, z.s.	19,00
Klaster obecného strojírenství	20,00

Celková kvalita strategického managementu

● Dostatečná úroveň strategického managementu ● Bez strategie, nebo nízká úroveň ● Vysoká úroveň strategického managementu

Manifesto (mise a vize klastru)

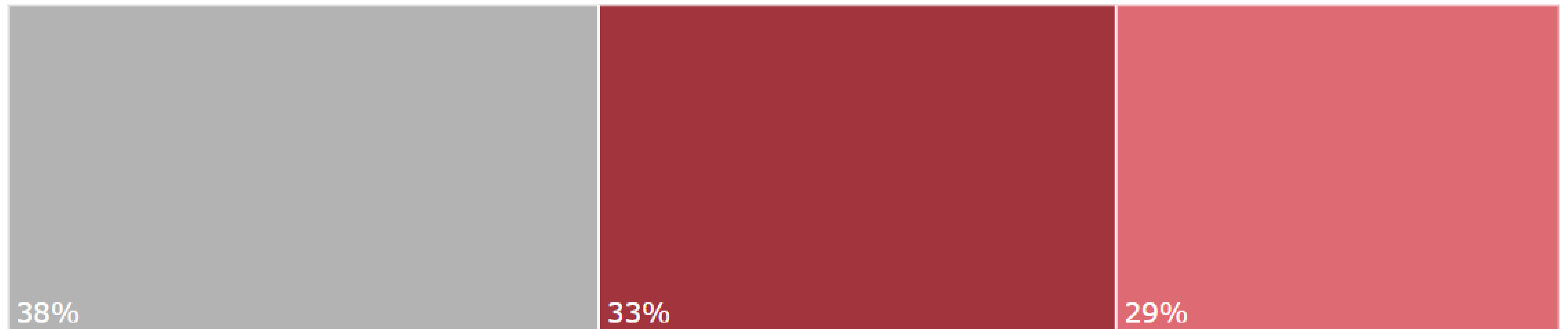
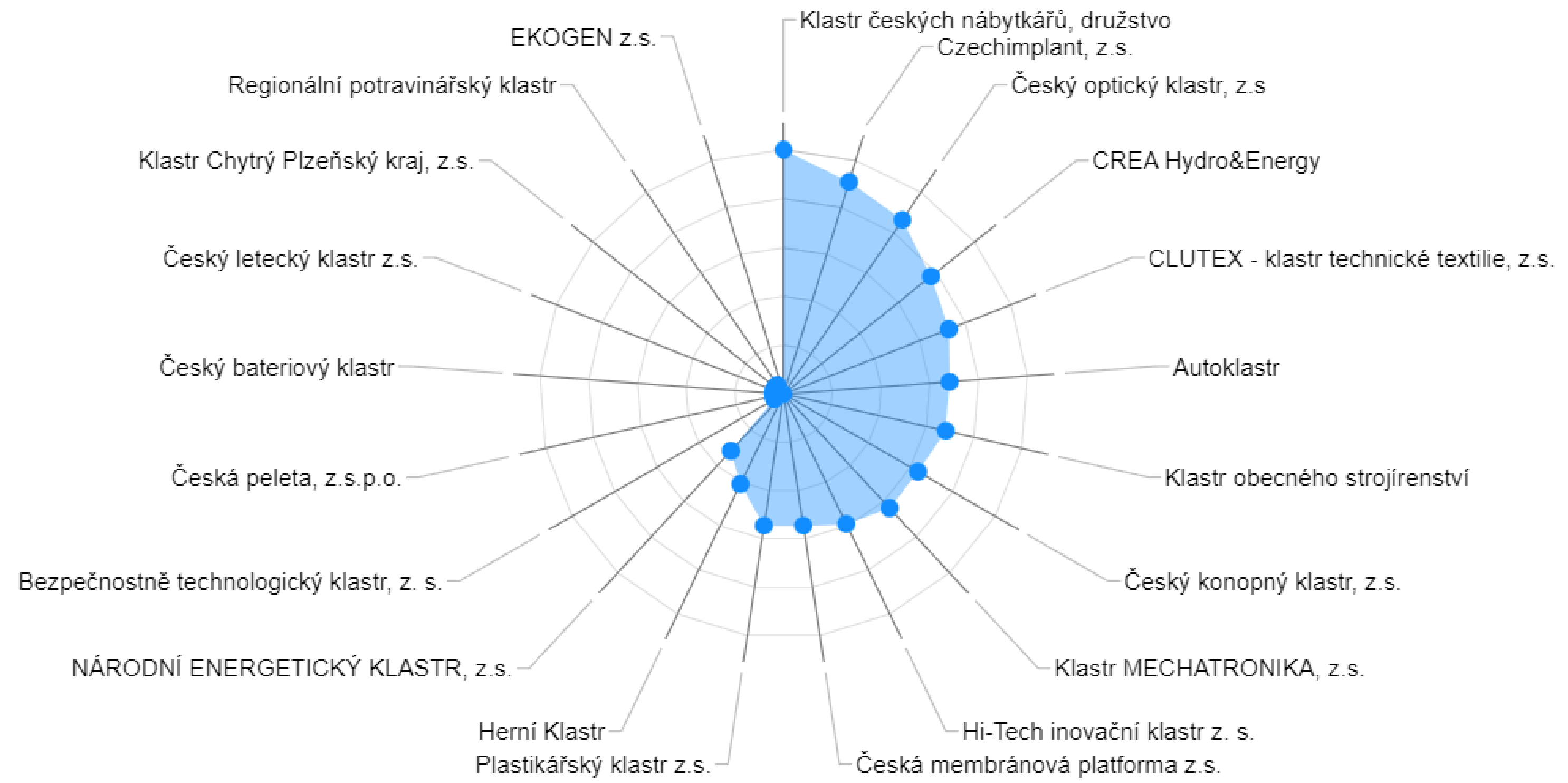
Celková kvalita strategického managementu

Propracovanost strategie

Zapojení stakeholderů

Celková kvalita strategického managementu	Počet bodů
Autoklastr	26,00
Bezpečnostně technologický klastr, z. s.	1,00
CLUTEX - klastr technické textilie, z.s.	24,00
CREA Hydro&Energy	29,00
Czechimplant, z.s.	33,00
Česká membránová platforma z.s.	14,00
Česká peleta, z.s.p.o.	1,00
Český bateriový klastr	8,00
Český konopný klastr, z.s.	27,00
Český letecký klastr z.s.	3,00
Český optický klastr, z.s	24,00
EKOGEN z.s.	0,00
Herní Klastr	13,00
Hi-Tech inovační klastr z. s.	18,00
Klastr českých nábytkářů, družstvo	29,00
Klastr Chytrý Plzeňský kraj, z.s.	1,00
Klastr MECHATRONIKA, z.s.	19,00
Klastr obecného strojírenství	20,00

Propracovanost strategie

● Bez kodifikované strategie, nebo nízká propracovanost strategie ● Vysoká úroveň propracovanosti strategie ● Dostatečná propracovanost strategie

Manifesto (mise a vize klastru)

Celková kvalita strategického managementu

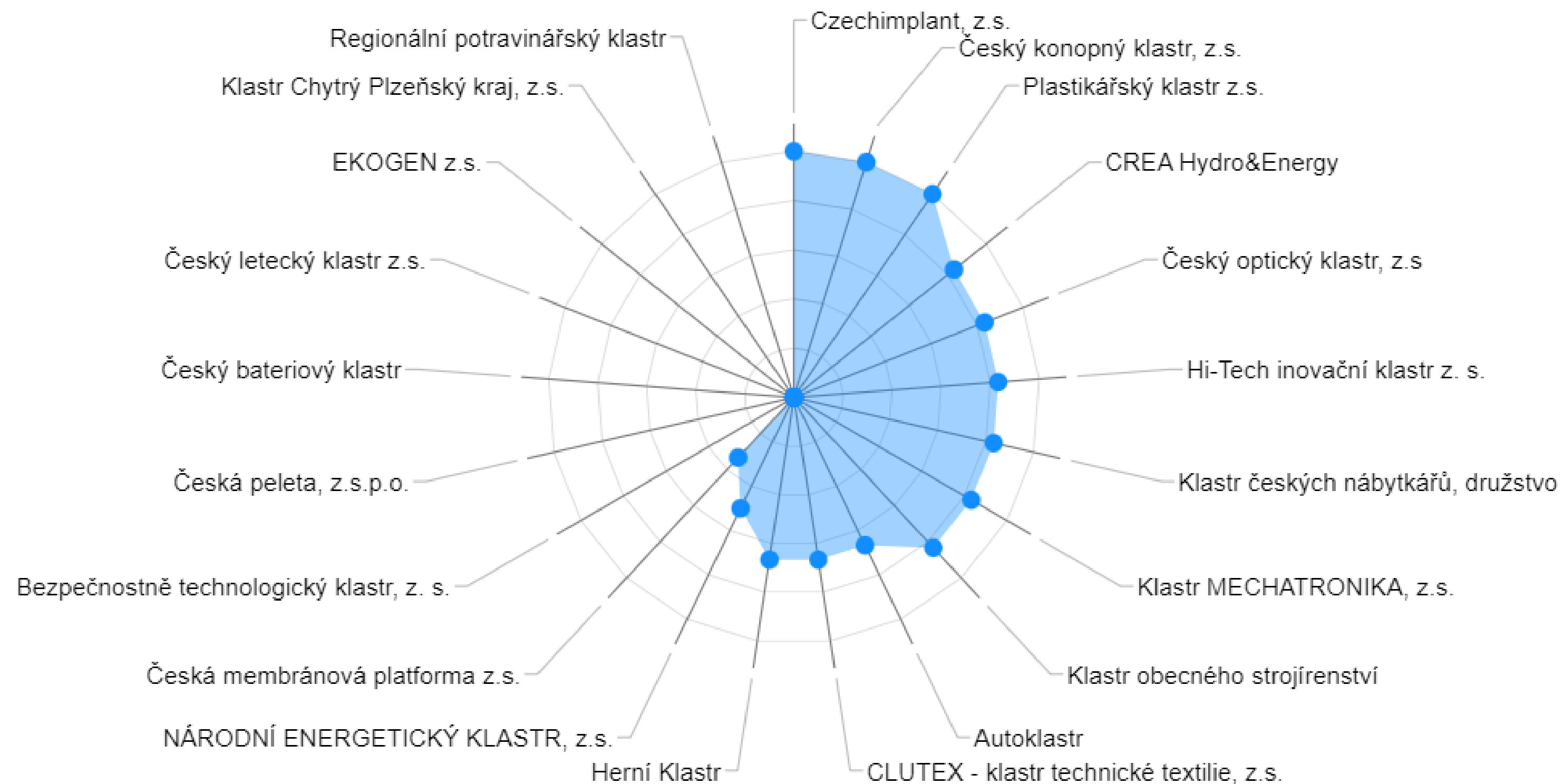
Propracovanost strategie

Zapojení stakeholderů

Celková kvalita strategického managementu Počet bodů

Autoklastr	26,00
Bezpečnostně technologický klastr, z. s.	1,00
CLUTEX - klastr technické textilie, z.s.	24,00
CREA Hydro&Energy	29,00
Czechimplant, z.s.	33,00
Česká membránová platforma z.s.	14,00
Česká peleta, z.s.p.o.	1,00
Český bateriový klastr	8,00
Český konopný klastr, z.s.	27,00
Český letecký klastr z.s.	3,00
Český optický klastr, z.s.	24,00
EKOGEN z.s.	0,00
Herní Klastr	13,00
Hi-Tech inovační klastr z. s.	18,00
Klastr českých nábytkářů, družstvo	29,00
Klastr Chytrý Plzeňský kraj, z.s.	1,00
Klastr MECHATRONIKA, z.s.	19,00
Klastr obecného strojírenství	20,00

Míra zapojení stakeholderů do strategického plánování klastru

43%

33%

24%

● Vysoká míra zapojení ● Žádné zapojení ● Nízká míra zapojení

Manifesto (mise a vize klastru)

Celková kvalita strategického managementu

Propracovanost strategie

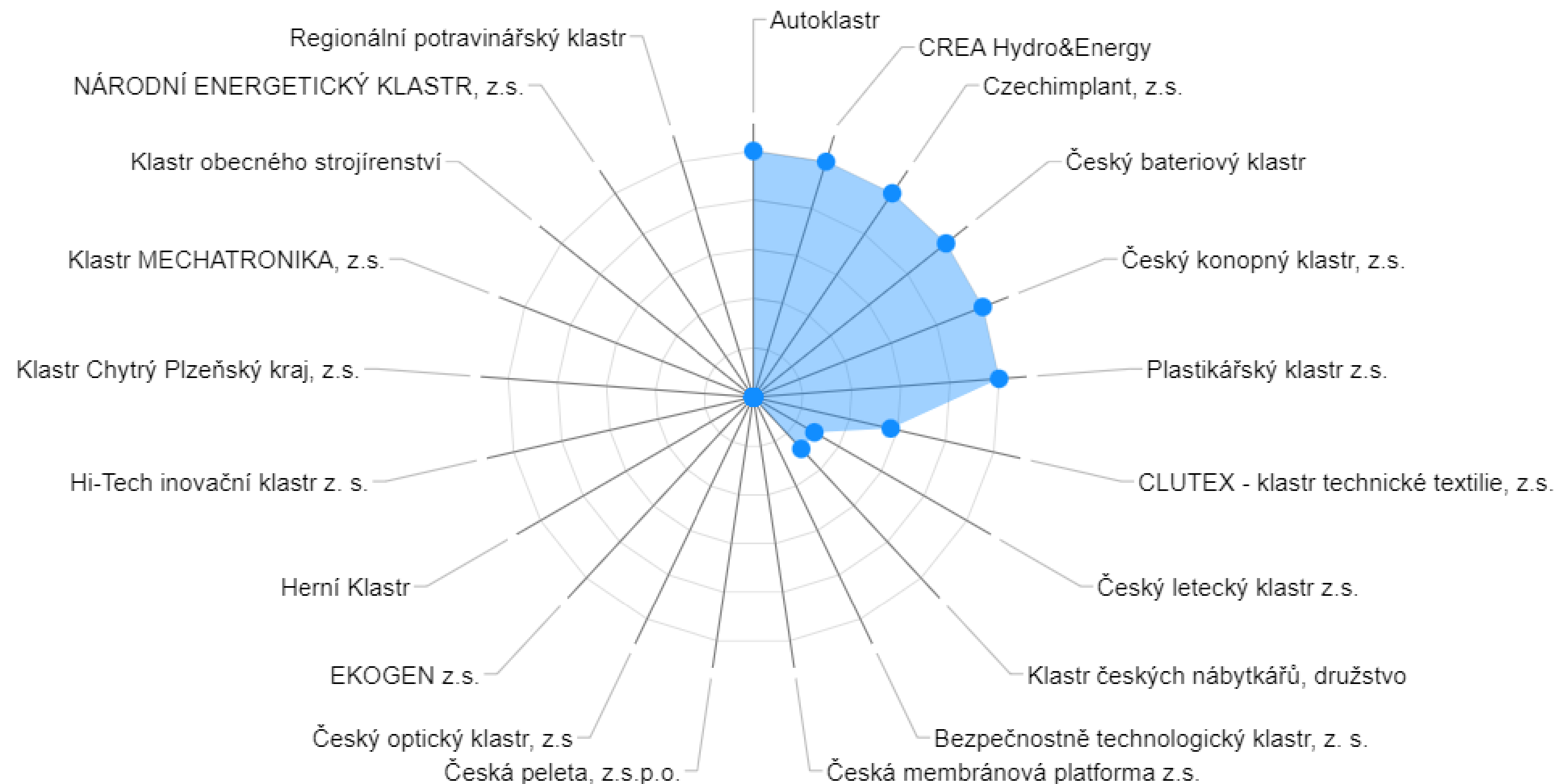
Zapojení stakeholderů

Celková kvalita strategického managementu Počet bodů

Celková kvalita strategického managementu	Počet bodů
Autoklastr	26,00
Bezpečnostně technologický klastr, z. s.	1,00
CLUTEX - klastr technické textilie, z.s.	24,00
CREA Hydro&Energy	29,00
Czechimplant, z.s.	33,00
Česká membránová platforma z.s.	14,00
Česká peleta, z.s.p.o.	1,00
Český bateriový klastr	8,00
Český konopný klastr, z.s.	27,00
Český letecký klastr z.s.	3,00
Český optický klastr, z.s	24,00
EKOGEN z.s.	0,00
Herní Klastr	13,00
Hi-Tech inovační klastr z. s.	18,00
Klastr českých nábytkářů, družstvo	29,00
Klastr Chytrý Plzeňský kraj, z.s.	1,00
Klastr MECHATRONIKA, z.s.	19,00
Klastr obecného strojírenství	20,00

Existence a veřejná publikace manifesta (vize a mise klastru)

● Bez manifesta ● Manifesto s veřejnou publikací ● Manifesto bez veřejné publikace

Inovační potenciál klastrů

Intenzita výstupů VaVal klastrů

Intenzita spolupráce s R&D pracovištěm

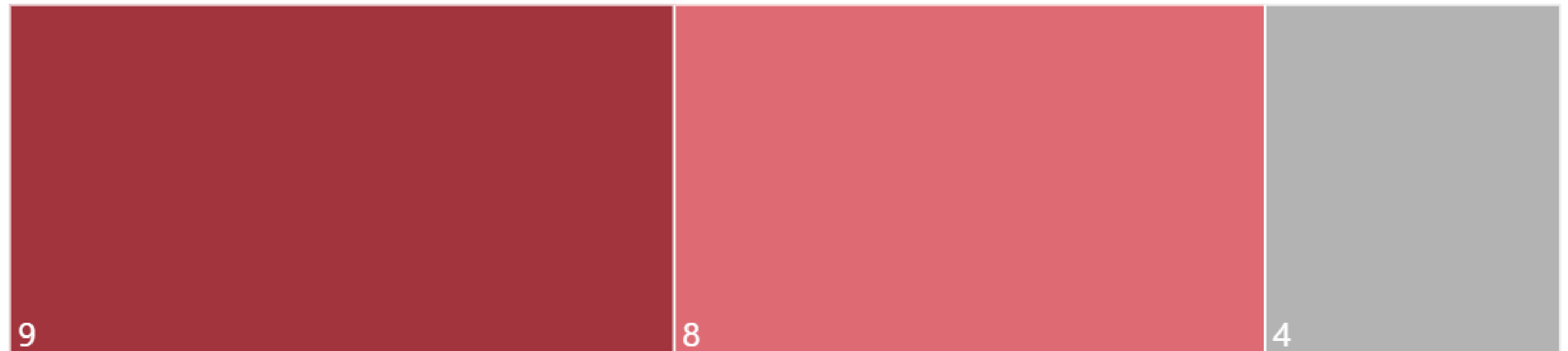
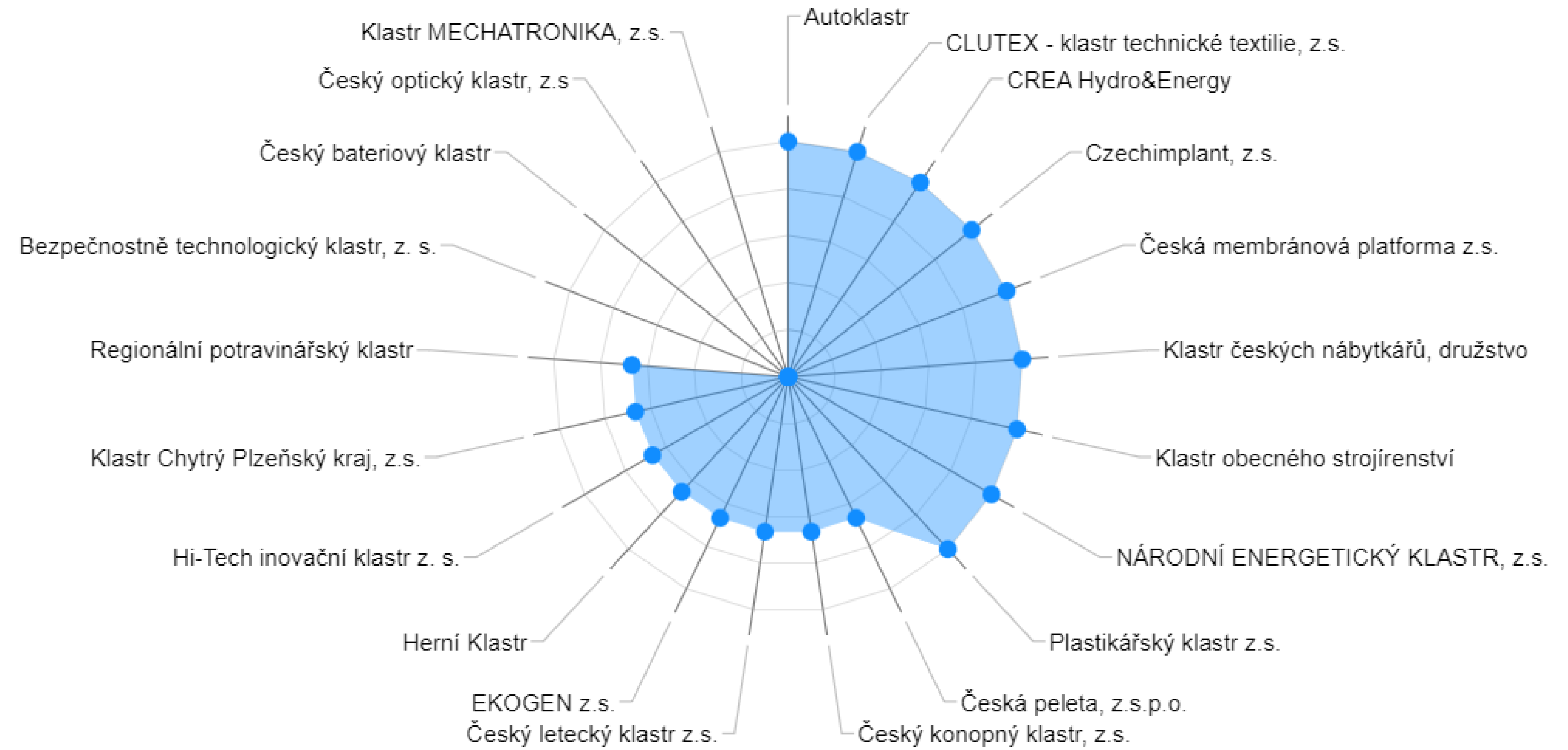
Znalostní intenzita členské základny

Vybavenost klastru R&D

Klastrová organizace	Inovační potenciál
Autoklastr	13
Bezpečnostně technologický klastr, z. s.	10
CLUTEX - klastr technické textilie, z.s.	16
CREA Hydro&Energy	10
Czechimplant, z.s.	17
Česká membránová platforma z.s.	13
Česká peleta, z.s.p.o.	6
Český bateriový klastr	7
Český konopný klastr, z.s.	6
Český letecký klastr z.s.	9
Český optický klastr, z.s	3
EKOGEN z.s.	12
Herní Klastr	4
Hi-Tech inovační klastr z. s.	4
Klastr českých nábytkářů, družstvo	13

Intenzita spolupráce s R&D pracovištěm

Inovační potenciál klastrů

Intenzita výstupů VaVal klastrů

Intenzita spolupráce s R&D pracovištěm

Znalostní intenzita členské základny

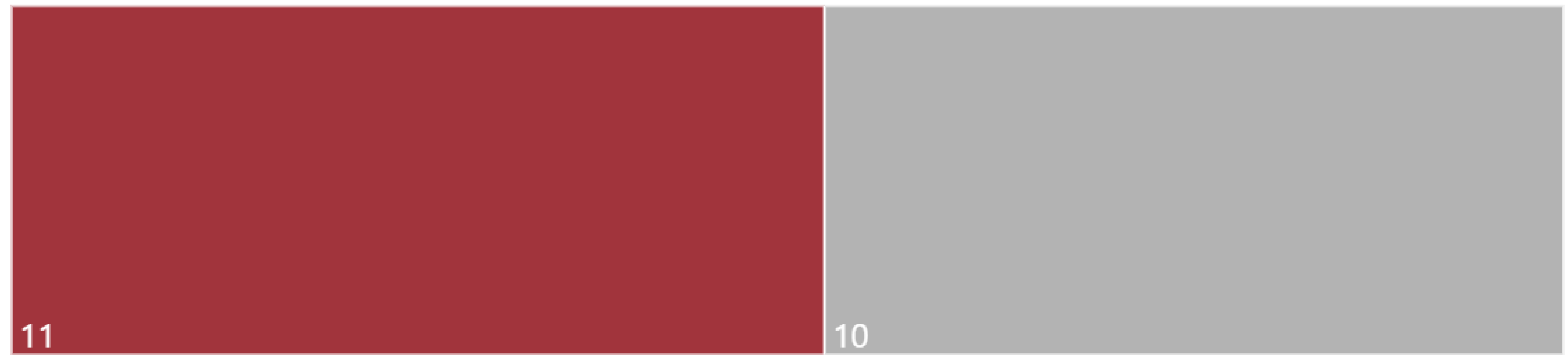
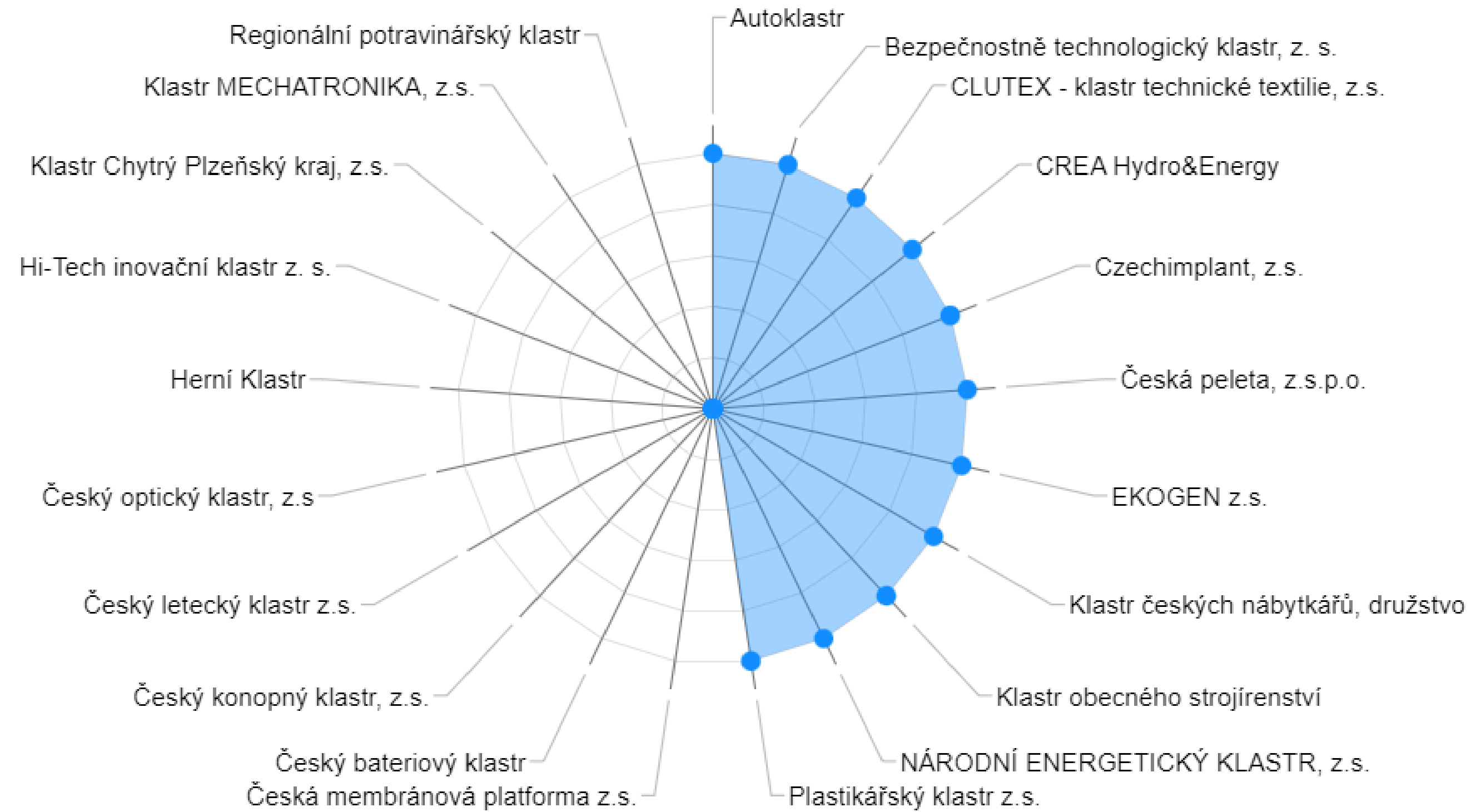
Vybavenost klastru R&D

Klastrová organizace

Inovační potenciál

Klastrová organizace	Inovační potenciál
Autoklastr	13
Bezpečnostně technologický klastr, z. s.	10
CLUTEX - klastr technické textilie, z.s.	16
CREA Hydro&Energy	10
Czechimplant, z.s.	17
Česká membránová platforma z.s.	13
Česká peleta, z.s.p.o.	6
Český bateriový klastr	7
Český konopný klastr, z.s.	6
Český letecký klastr z.s.	9
Český optický klastr, z.s.	3
EKOGEN z.s.	12
Herní Klastr	4
Hi-Tech inovační klastr z. s.	4
Klastr českých nábytkářů, družstvo	13

Vybavenost klastru R&D infrastrukturou

● Klastry s R&D vybavením ● Klastry bez R&D vybavení

Inovační potenciál klastrů

Intenzita výstupů VaVal klastrů

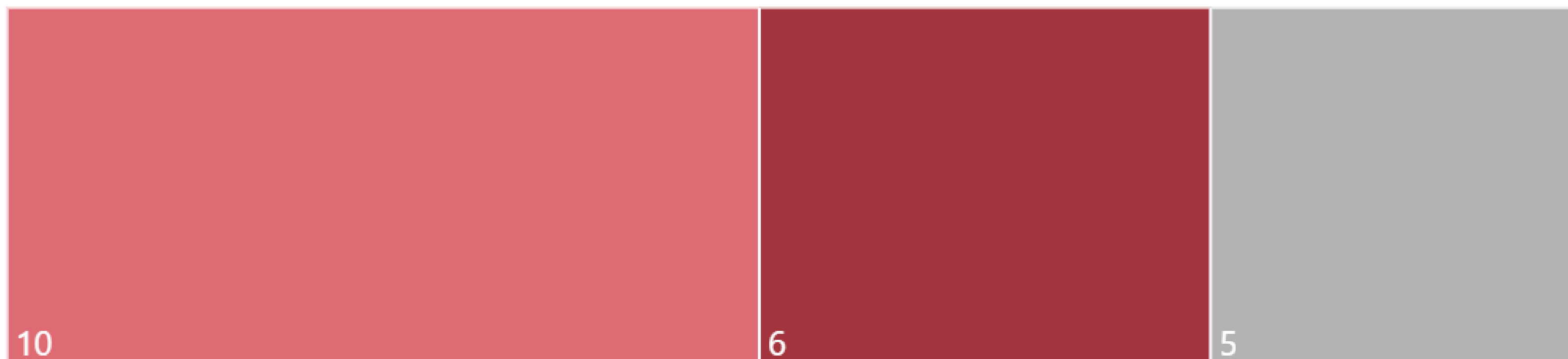
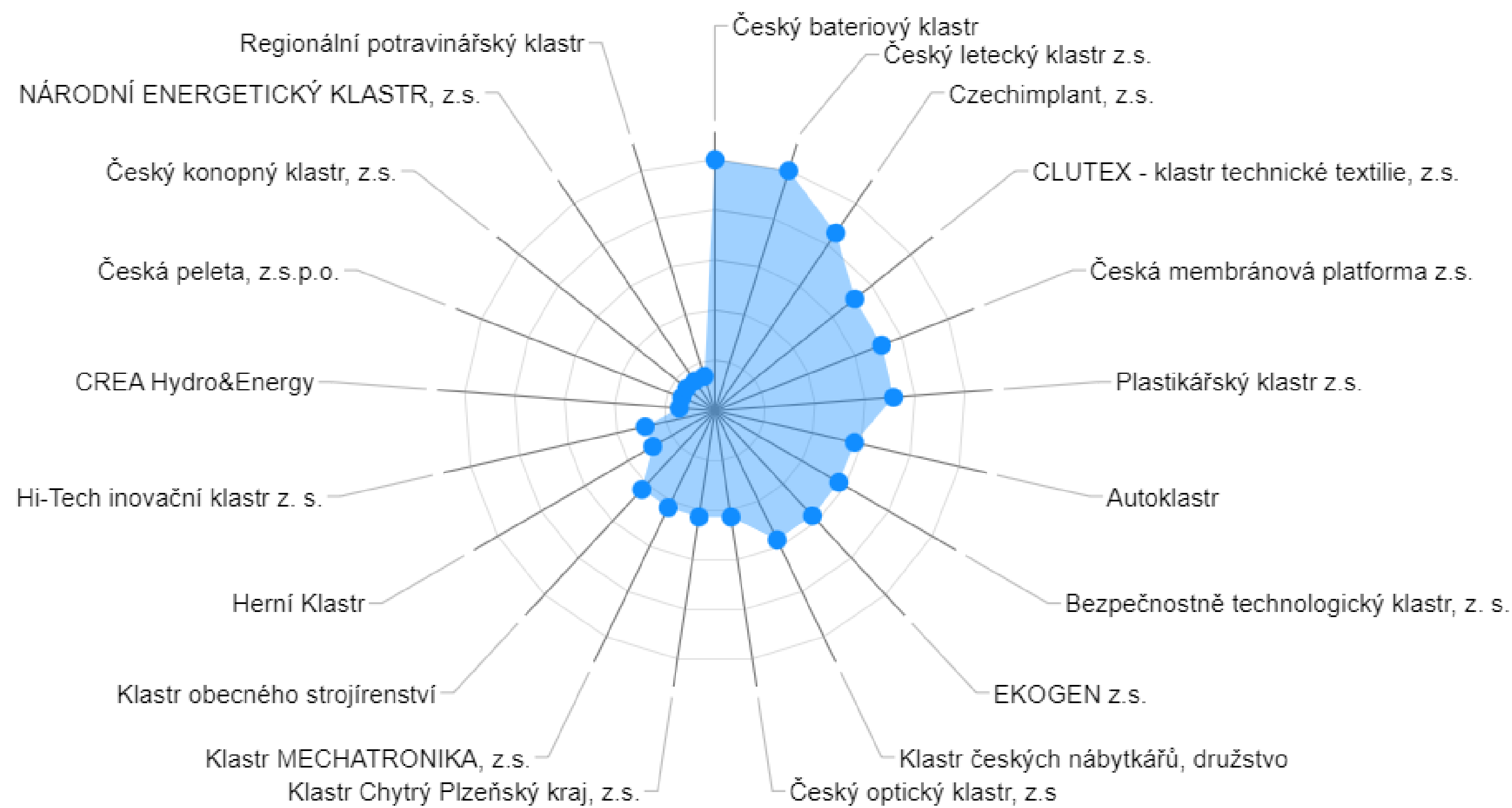
Intenzita spolupráce s R&D pracovištěm

Znalostní intenzita členské základny

Vybavenost klastru R&D

Klastrová organizace	Inovační potenciál
Autoklastr	13
Bezpečnostně technologický klastr, z. s.	10
CLUTEX - klastr technické textilie, z.s.	16
CREA Hydro&Energy	10
Czechimplant, z.s.	17
Česká membránová platforma z.s.	13
Česká peleta, z.s.p.o.	6
Český bateriový klastr	7
Český konopný klastr, z.s.	6
Český letecký klastr z.s.	9
Český optický klastr, z.s	3
EKOGEN z.s.	12
Herní Klastr	4
Hi-Tech inovační klastr z. s.	4
Klastr českých nábytkářů, družstvo	13

Znalostní intenzita členské základny

● Střední znalostní intenzita členů ● Vysoká znalostní intenzita členů ● Nízká znalostní intenzita členů

Inovační potenciál klastrů

Intenzita výstupů VaVal klastrů

Intenzita spolupráce s R&D pracovištěm

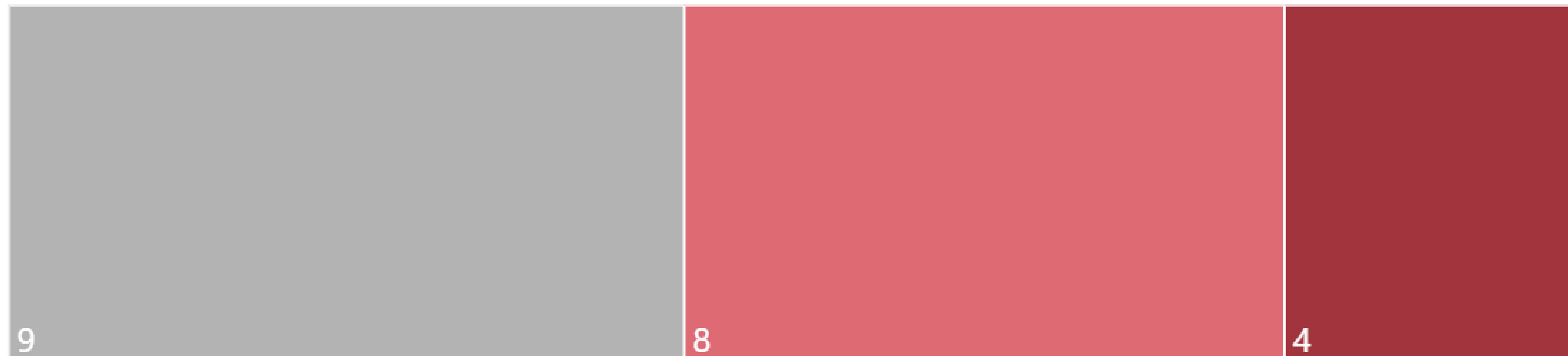
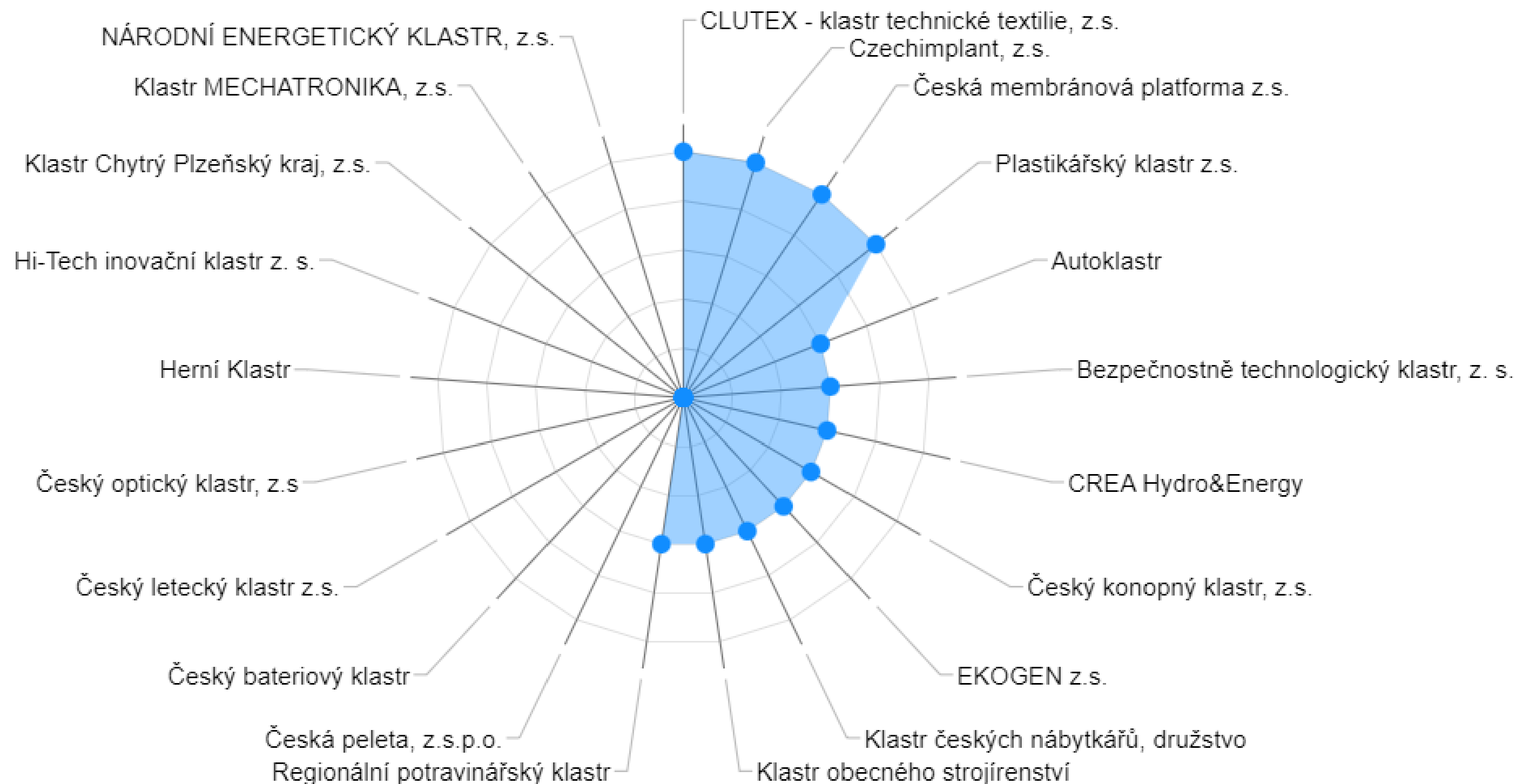
Znalostní intenzita členské základny

Vybavenost klastru R&D

Klastrová organizace	Inovační potenciál
Autoklastr	13
Bezpečnostně technologický klastr, z. s.	10
CLUTEX - klastr technické textilie, z.s.	16
CREA Hydro&Energy	10
Czechimplant, z.s.	17
Česká membránová platforma z.s.	13
Česká peleta, z.s.p.o.	6
Český bateriový klastr	7
Český konopný klastr, z.s.	6
Český letecký klastr z.s.	9
Český optický klastr, z.s	3
EKOGEN z.s.	12
Herní Klastr	4
Hi-Tech inovační klastr z. s.	4
Klastr českých nábytkářů, družstvo	13

Intenzita výstupů VaVal klastru

● Klustry s žádným nebo velmi nízkým počtem výstupů VaVal ● Klustry s průměrným počtem výstupů VaVal ● Klustry s vysokým počtem výstupů VaVal

Inovační potenciál klastrů

Intenzita výstupů VaVal klastrů

Intenzita spolupráce s R&D pracovištěm

Znalostní intenzita členské základny

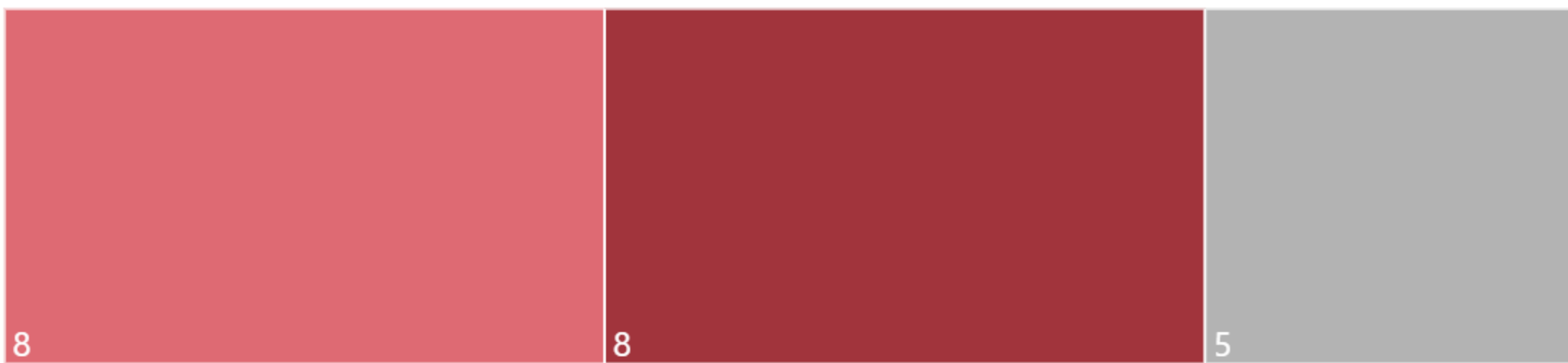
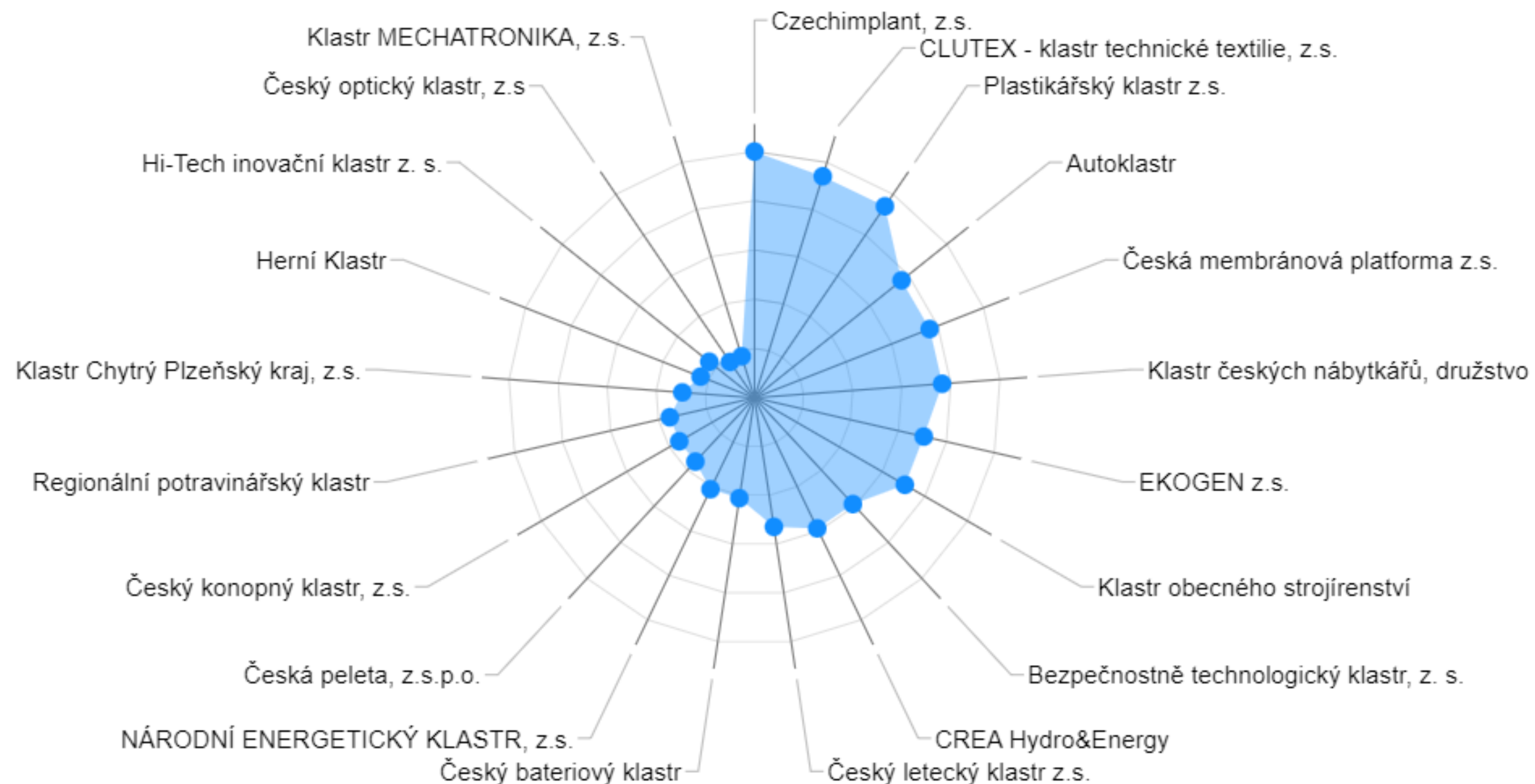
Vybavenost klastru R&D

Klastrová organizace

Inovační potenciál

Klastrová organizace	Inovační potenciál
Autoklastr	13
Bezpečnostně technologický klastr, z. s.	10
CLUTEX - klastr technické textilie, z.s.	16
CREA Hydro&Energy	10
Czechimplant, z.s.	17
Česká membránová platforma z.s.	13
Česká peleta, z.s.p.o.	6
Český bateriový klastr	7
Český konopný klastr, z.s.	6
Český letecký klastr z.s.	9
Český optický klastr, z.s	3
EKOGEN z.s.	12
Herní Klastr	4
Hi-Tech inovační klastr z. s.	4
Klastr českých nábytkářů, družstvo	13

Inovační potenciál klastru

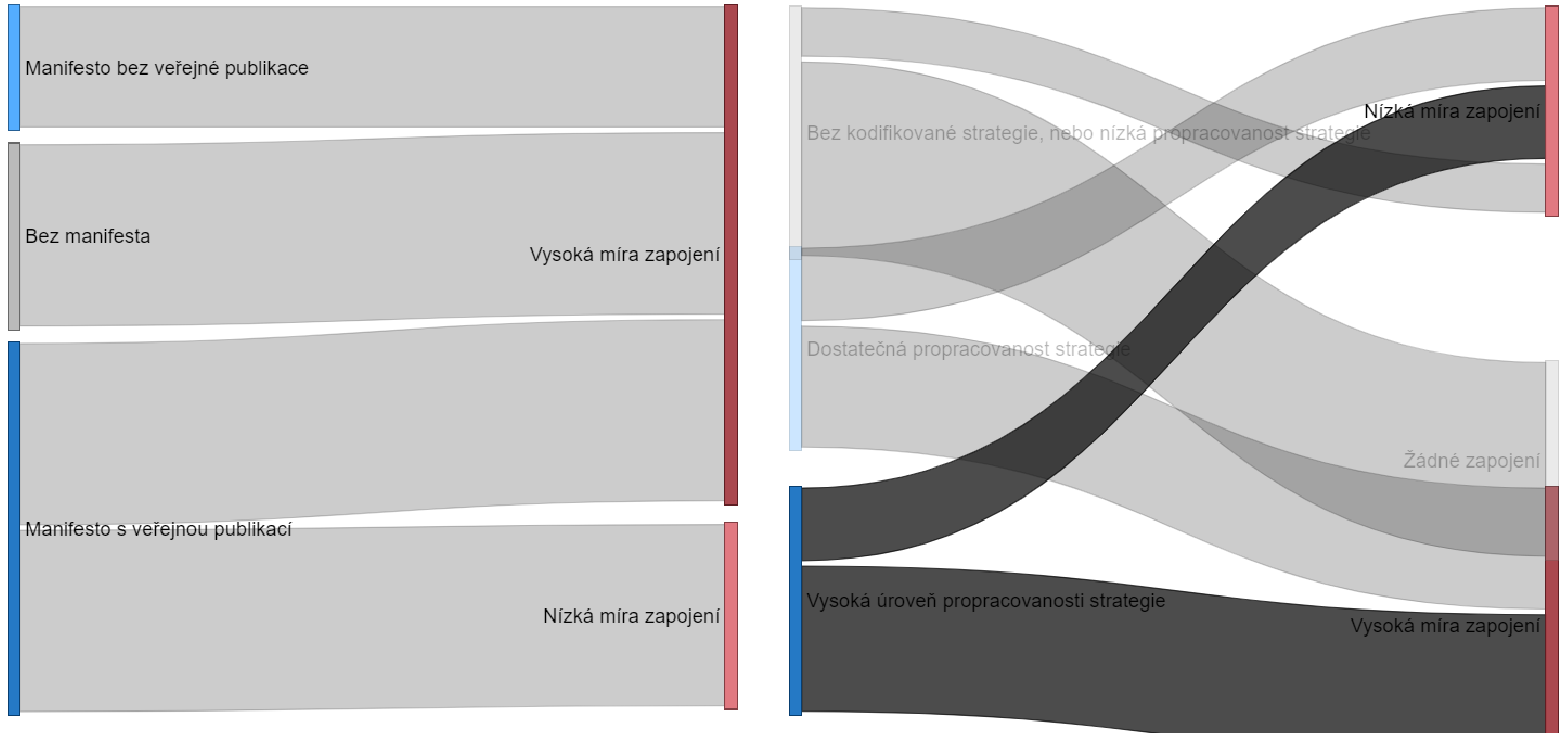

● Klastry s průměrným inovačním potenciálem ● Klastry s vysokým inovačním potenciálem ● Klastry s nízkým inovačním potenciálem

Strategický management klastrů - souvislosti

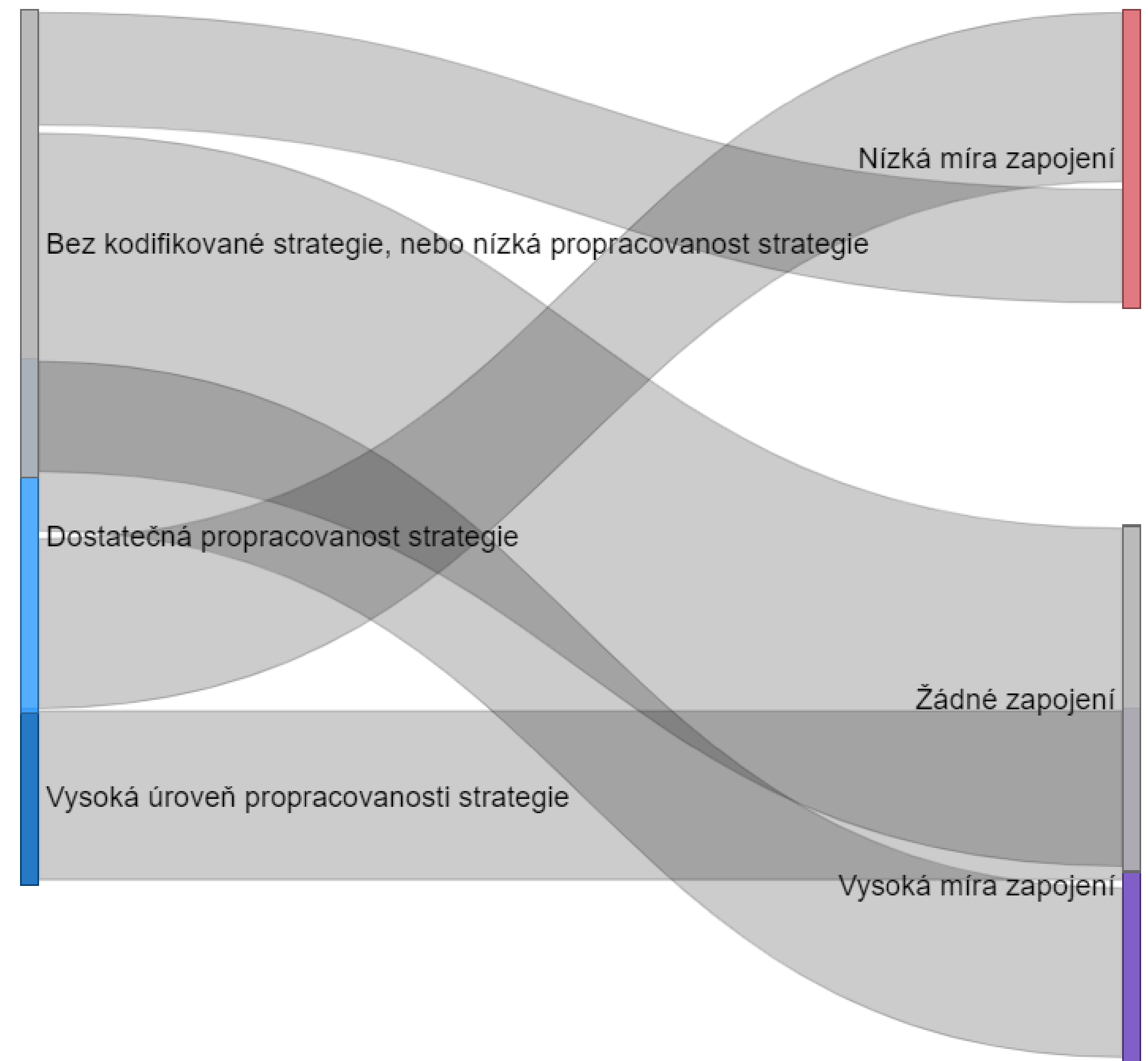
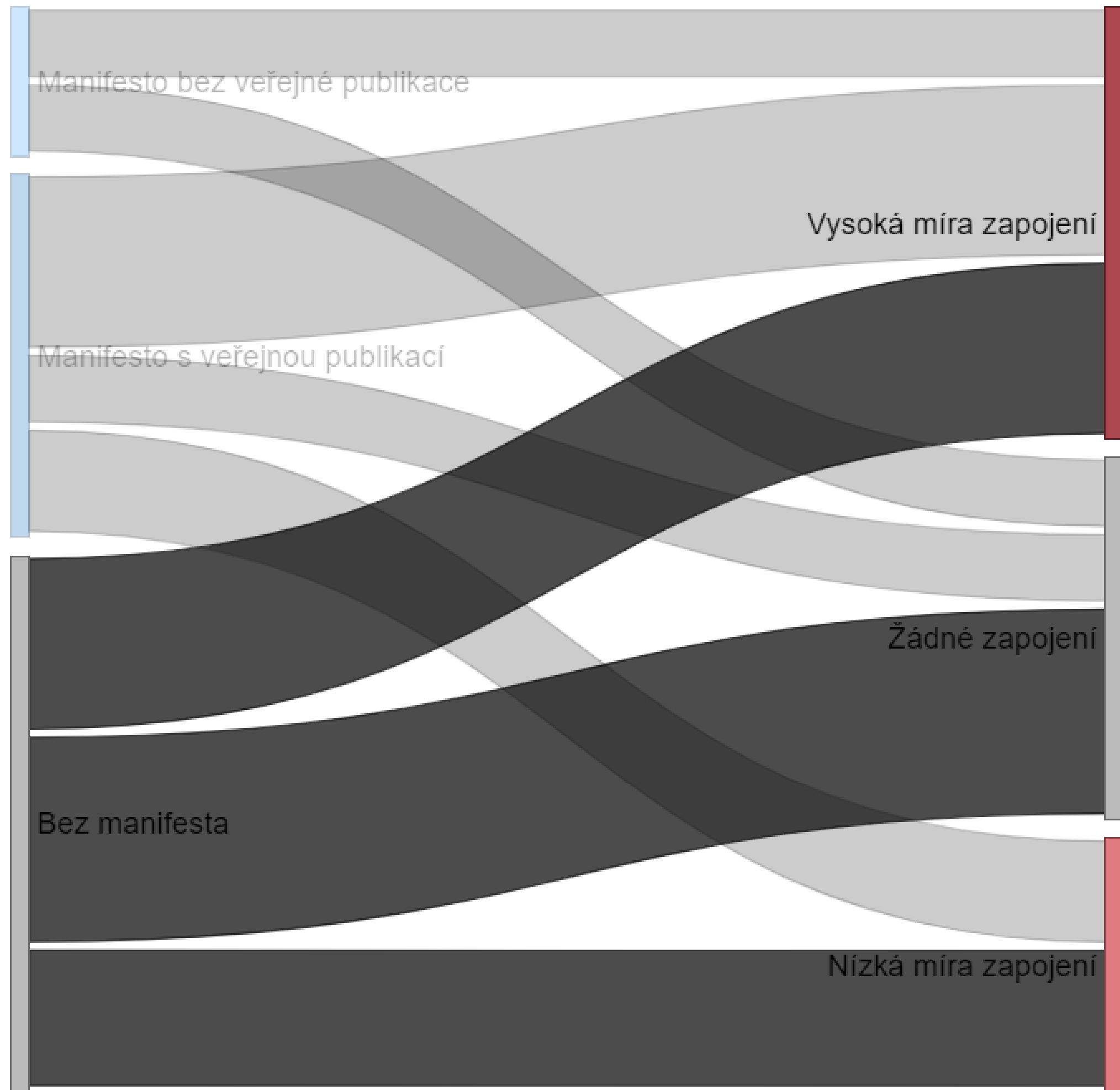
Míra zapojení stakeholderů do strategického plánování vs. Propracovanost strategie vs. Existence a PR manifesta (vize, mise klastru)

3 ...

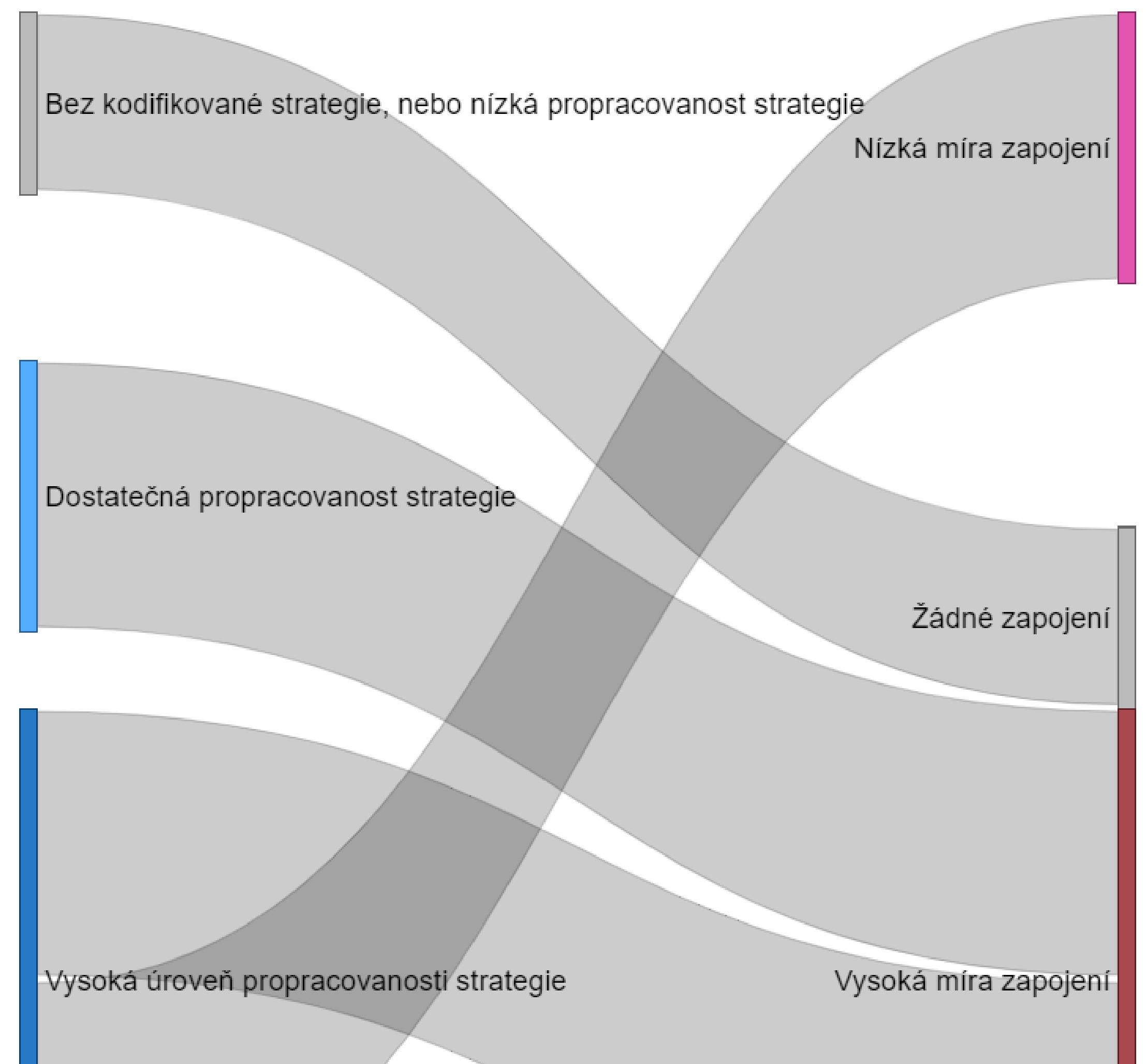
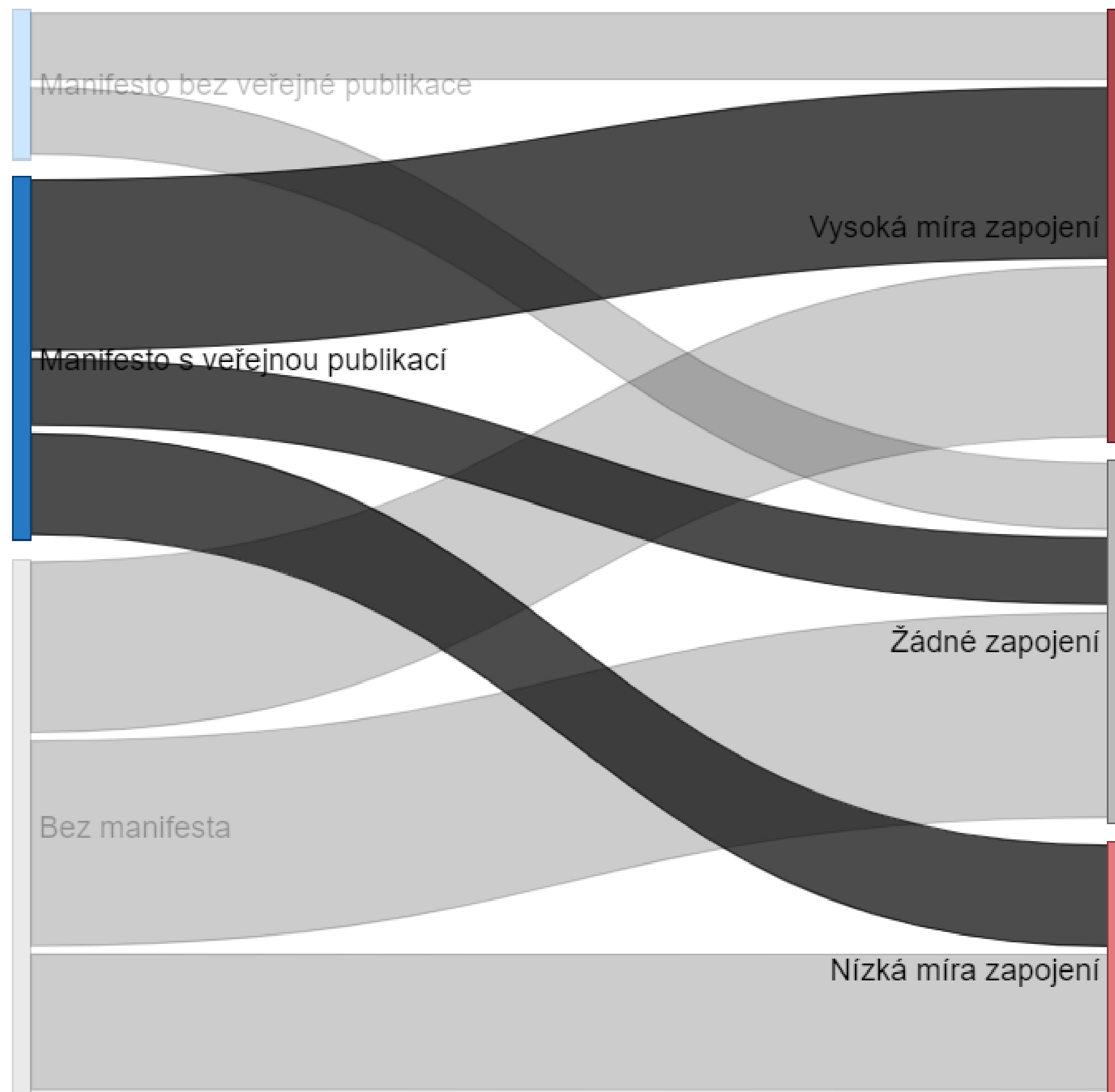
Strategický management klastrů - souvislosti

Míra zapojení stakeholderů do strategického plánování vs. Propracovanost strategie vs. Existence a PR manifesta (vize, mise klastru)

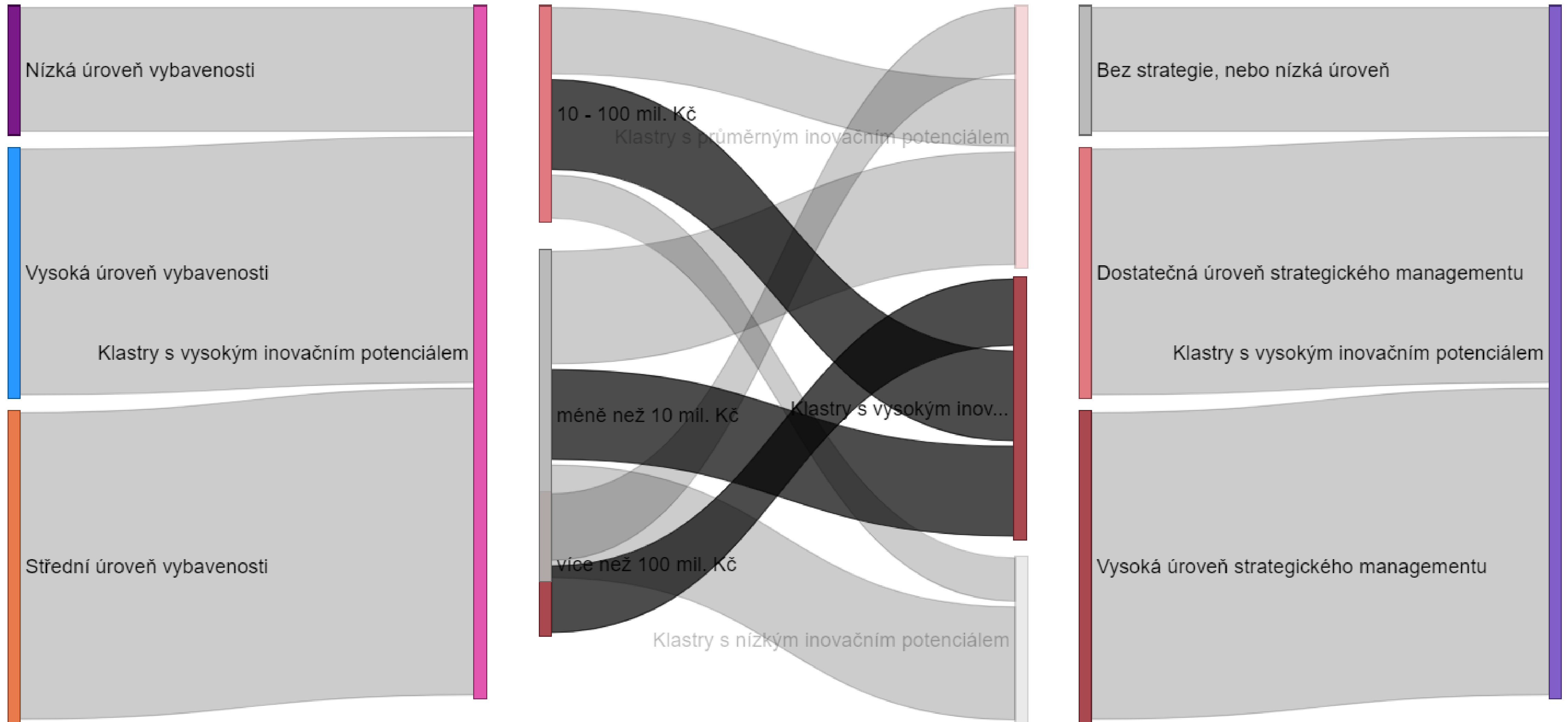
Strategický management klastrů - souvislosti

Míra zapojení stakeholderů do strategického plánování vs. Propracovanost strategie vs. Existence a PR manifesta
(vize, mise klastru)

Souvislosti výkonnostních parametrů klastrů

Inovační potenciál vs. Kvalita strategického managementu vs. Professionalizace (vybavenost) klastru vs. Výše dotace z OP MPO od roku 2007

Klastrová politika ČR

- ▶ **Národní a regionální klastrová politika vydána v roce 2013**
- ▶ **Národní politika měla za cíl podporu klastrové excelence**
- ▶ **Regionální klastrová politika si kladla za cíl rozvoj klastrových iniciativ**
- ▶ **Oba dokumenty doporučovaly zaměření na národní akreditační program, vzdělávání odborníků (facilitátoři, klastroví manažeři a stakeholderi ekosystému)**
- ▶ **Oba dokumenty doporučovaly zřízení národního centra podpory klastrů (garanta)**

- ▶ **Klastrová politika byla v období 2014-2020 realizována pomocí financování ze strukturálních fondů pomocí hodnocení projektů, které byly podávány přímo KO.**
- ▶ **Stakeholderi ekosystému neměli možnost s klastry přímo spolupracovat a snažit se ovlivnit výkonnost KO**

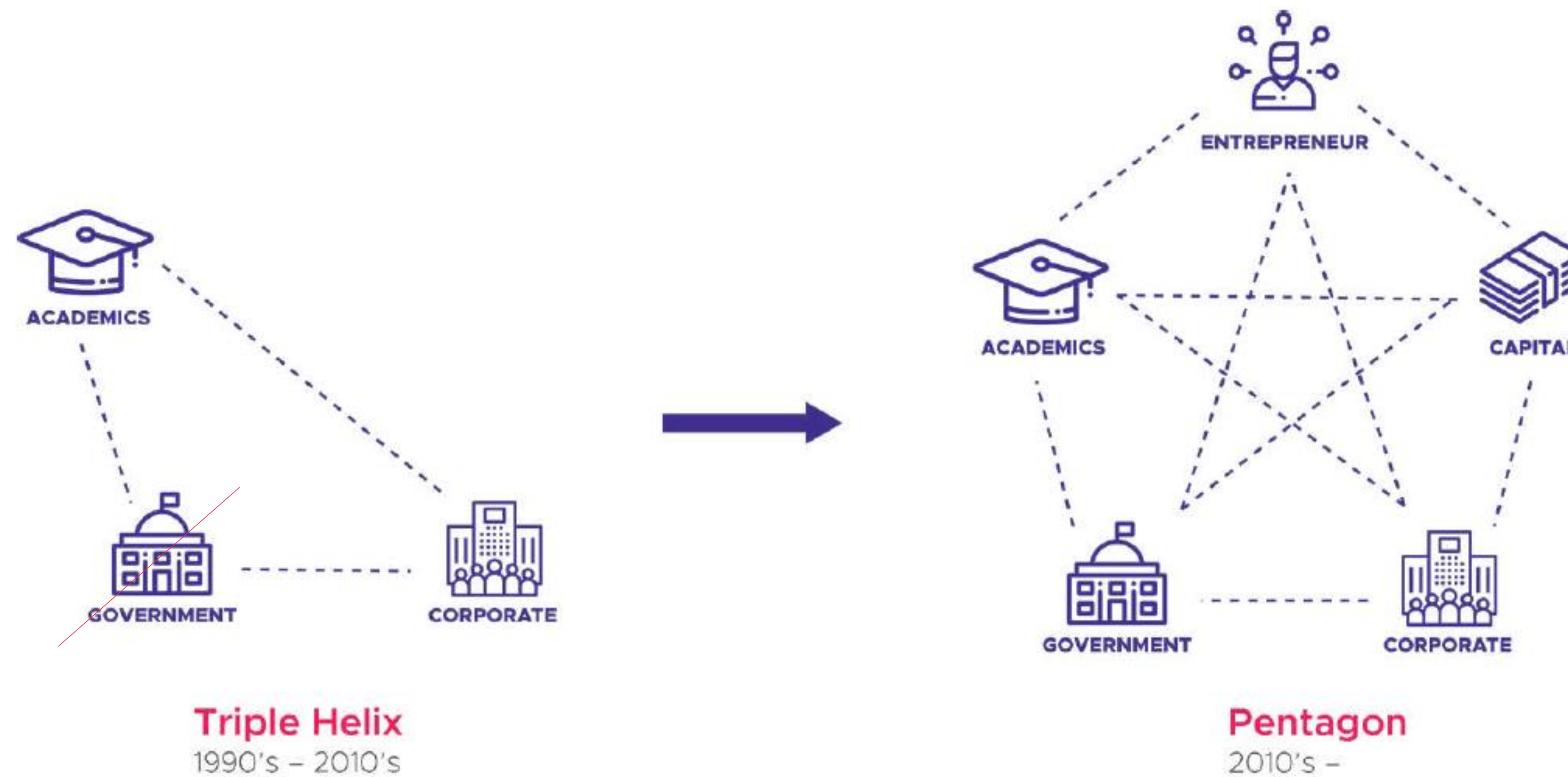
Klastrová politika ČR

- ▶ **Regionální klastrová politika je v podstatě neexistující**
- ▶ **Ačkoliv myšlenka byla velmi dobrá (malé, začínající klastry, tvořící se na území regionu), ukazuje se, že facilitační činnost by byla potřeba na celonárodní úrovni, neb má ČR velikost cca jednoho regionu v např. Německu**
- ▶ **Doporučení národního akreditačního programu a určení garanta rozvoje klastrů z národní klastrové politiky nebyl realizován**
- ▶ **Monitoring výkonnosti klastrů a členů klastru nebyl realizován (pokud, tak pouze netransparentně vzhledem podmínkám hodnocení projektů ze strukturálních fondů)**

Klastrová politika ČR

- ▶ Tyto data teď zkusíme získat pomocí benchmarku klastrů
- ▶ Nicméně je to poměrně komplikované, jelikož ideální moment, na získání vhodných dat od klastrových organizací nastává v momentě, kdy KO organizacím můžeme něco nabídnout na oplátku – resp. kdy od nich chceme za investované peníze také něco nazpět.
- ▶ Tento moment jsme nevyužili – v OP-TAK transparentní monitoring nebude součástí
- ▶ Nabídka od ESCA – plošný benchmarking placený státem, vyškolení personálu a distribuce výsledků klastrům (po vzoru např. Slovenska), nebyla využita.
- ▶ ESCA bude součástí OP-TAK, nicméně tak státu ale nevzniká právo na to s daty pracovat, zároveň tím nezíská přízeň klastrů, se kterými by poté byla snazší spolupráce. Nezíská ani vyškolený personál, kterého v ČR není dostatek (2 na celou ČR)

Od Triple Helixu v ČR k Pentagonu

Aplikace metodiky

- ▶ **Úzká spolupráce MPO, CI a API**
- ▶ **MPO a API jsou finančními garanty, CI aktivně spolupracuje s klastry, rozvíjí je a facilituje**
- ▶ **V první fázi probíhá aktivita CI v rámci kapacitních možností**
- ▶ **Je potřeba hledat zdroje financování pro doménové specialisty CI (po vzoru SPRI v Baskicku), kteří by se klastrům věnovali dle domény specializace**
- ▶ **CI má podaný projekt v Interreg Europe „Accelerate Green and Digital Transformation“ – 0,5 FTE**
- ▶ **Spolupráce s Technickou Univerzitou Liberec na dalších projektech na klastry**
- ▶ **Spolupráce s Univerzitou Tomáše Bati na otevření programu „MOC – Microeconomics of competitiveness“ pro odbornou veřejnost a klastry**
- ▶ **Zapojení státní stakeholderů do nabízeného vzdělávání v rámci EU**

Děkuji za pozornost

Filip Krůta

Cluster Development Specialist

+420 720 071 307

filip.kruta@czechinvest.org

www.czechinvest.org

Agentura pro podporu podnikání a investic
Štěpánská 15, 120 00 Praha 2, Česká republika